

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2015. gada 6. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Preču brīva aprīte — Pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību — Vācijā brīvā apgrozībā esošas preces — Preces, attiecībā uz kurām Rumānijā tiek veiktas atbilstības pārbaudes — Citā dalībvalstī esoša izplatītāja izdots atbilstības sertifikāts — Sertifikāts, ko uzskata par nepietiekamu, lai ļautu brīvi šīs preces tirgot — Savstarpējās atzišanas princips — Daļēja nepieņemamība

Lietā C-354/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 18. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 22. jūlijā, tiesvedībā

SC Capoda Import-Export SRL

pret

Registrul Auto Român,

Benone-Nicolae Bejan.

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerālvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *SC Capoda Import-Export SRL* vārdā – *C. Costaş*, advokāts,
- *B. N. Bejan* vārdā viņš pats,
- Rumānijas valdības vārdā – *R.-H. Radu* un *A. Buzoianu*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Nicolae* un *K. Talabér-Ritz*, kā arī *G. Wilms*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretējami LESD 34. pants, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 5. septembra Direktīvas 2007/46/EK, ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva) (OV L 263, 1. lpp.), 31. panta 1. punkts un Komisijas 2002. gada 31. jūlija Regulas (EK) Nr. 1400/2002 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē (OV L 203, 30. lpp.; Īpašais izdevums latviešu valodā, 8. nod., 2. sēj., 158. lpp.) 1. panta 1. punkta t) un u) apakšpunkts.
- 2 Šis lūgums ir izteikts saistībā ar tiesvedību *SC Capoda Import-Export SRL* (turpmāk tekstā – “*Capoda*”) prasībā pret *Registrul Auto Român* (Rumānijas automobiļu reģistrs, turpmāk tekstā – “*RAR*”) un *B. N. Bejan* jautājumā par *Capoda* veikto jaunu mehāniskajiem transportlīdzekļiem paredzētu rezerves daļu tirdzniecību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2007/46

- 3 Direktīvas 2007/46 preambulas 14. un 15. apsvērumā ir teikts:

“(14) Pieņemot tiesību aktus par transportlīdzekļu apstiprināšanu, galvenais mērķis ir nodrošināt, lai tirgū laisti jauni transportlīdzekļi, to sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības garantētu augsta līmeņa drošību un nekaitētu apkārtējai videi. To nevajadzētu sarežģīt, dažas sastāvdaļas vai aprīkojumu uzstādot pēc tam, kad transportlīdzekļi ir laisti tirgū vai ir sāka to ekspluatācija. Tālab būtu jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu to, ka apstiprinātāja iestāde pirms tirdzniecības sākuma pārbauda sastāvdaļas vai aprīkojumu, ko var uzstādīt transportlīdzekļiem un kas var nopietni traucēt tādu sistēmu darbību, kuras ir būtiskas drošībai vai saistībā ar vides aizsardzību. Tādiem pasākumiem būtu jāietver tehniski noteikumi par to, kādām prasībām ir jāatbilst tādām sastāvdaļām vai aprīkojumam.

(15) Tādi pasākumi būtu jāpiemēro vienīgi ierobežotam skaitam sastāvdaļu vai aprīkojuma. Sagatavojot [šo sastāvdaļu vai aprīkojuma] sarakstu, Komisijai būtu [...] [jācenšas] panākt taisnīgu līdzsvaru starp prasībām uzlabot ceļu satiksmes drošību un vides aizsardzību, kā arī patērētāju, izgatavotāju un izplatītāju ieinteresētību saglabāt konkurenci rezerves daļu tirgū.”

- 4 Šīs direktīvas 1. pantā ir paredzēts:

“Ar šo direktīvu ir izveidota saskaņota administratīvu noteikumu un vispārēju tehnisku prasību sistēma, kā apstiprināt visus jaunus transportlīdzekļus, kas ir tās darbības jomā, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētas sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības, lai Kopienā atvieglotu to reģistrāciju, pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā.

Ar šo direktīvu ir paredzēti arī noteikumi tādu sastāvdaļu un aprīkojuma pārdošanai un ekspluatācijas sākšanai, kas ir paredzēts saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātiem transportlīdzekļiem.

[..]”

- 5 Minētās direktīvas 3. panta 26. punktā “oriģinālas daļas vai aprīkojums” ir definēti kā “daļas vai aprīkojums, ko attiecīga transportlīdzekļa montāžai izgatavo saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja noteiktiem daļu vai aprīkojuma ražošanas parametriem un standartiem. Pie tām pieder tādas daļas un aprīkojums, ko izgatavo vienā un tajā pašā ražošanas līnijā, kur izgatavo šīs sastāvdaļas un aprīkojumu. Ja nav pierādīts pretējais, uzskata, ka daļas ir oriģinālas, ja daļu izgatavotājs apliecina, ka daļas atbilst to sastāvdaļu kvalitātei, kuras izmanto attiecīgu transportlīdzekļu montāžā, un ir izgatavotas saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja parametriem un ražošanas standartiem”.
- 6 Direktīvas 2007/46 31. pantā “Tādu sastāvdaļu vai aprīkojuma pārdošana un nodošana ekspluatācijā, kas var radīt nopietnu apdraudējumu būtiski svarīgu sistēmu pareizai darbībai” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis atļauj pārdot un piedāvāt pārdošanai vai sākt ekspluatēt sastāvdaļas vai aprīkojumu, kas var nopietni apdraudēt to sistēmu darbību, kuras ir būtiskas transportlīdzekļa drošībai vai tā darbības parametriem saistībā ar vides aizsardzību, vienīgi tad, ja šīs sastāvdaļas vai aprīkojumu ir atļāvusi apstiprinātāja iestāde saskaņā ar 5. līdz 10. punktu.

2. Sastāvdaļas vai aprīkojumu, kas apstiprināms atbilstīgi 1. punktam, iekļauj sarakstā, ko pievieno XIII pielikumā. [..]

[..]

11. Šo pantu nepiemēro attiecībā uz sastāvdaļu vai aprīkojumu, kamēr tas nav uzskaitīts XIII pielikumā. [..]

12. Kamēr nav pieņemts lēmums par to, vai sastāvdaļa vai aprīkojums iekļaujams 1. punktā minētajā sarakstā, dalībvalstis var piemērot savus noteikumus par sastāvdaļām vai aprīkojumu, kas var nopietni apdraudēt to sistēmu pareizu darbību, kas ir būtiskas transportlīdzekļa drošībai vai tā darbības parametriem saistībā ar vides aizsardzību.

Kad ir pieņemts šāds lēmums, spēku zaudē valstu noteikumi par attiecīgajām sastāvdaļām un aprīkojumu.

[..]”

Regula Nr. 1400/2002

- 7 Regulas Nr. 1400/2002 1. pantā ir paredzēts:

“1. Šajā regulā:

[..]

t) “oriģinālas rezerves daļas” ir rezerves daļas, kas ir tādas pašas kvalitātes kā detaļas, kuras izmantotas mehāniskā transportlīdzekļa montāžai, un kas ir izgatavotas saskaņā ar specifikācijām un ražošanas un kvalitātes standartiem, kuri transportlīdzekļa ražotājam ir paredzēti attiecīgā mehāniskā transportlīdzekļa detaļu vai rezerves daļu ražošanai. [..] Ja vien nav pierādīts pretējais,

tad uzskata, ka detaļas ir oriģinālās rezerves daļas, ja to ražotājs apliecina, ka rezerves daļu kvalitāte ir tāda pati kā detaļām, ko izmanto attiecīgā transportlīdzekļa montāžai un kas ir izgatavotas saskaņā ar transportlīdzekļa ražotāja specifikācijām un ražošanas standartiem;

- u) “atbilstošas kvalitātes rezerves daļas” ir ekskluzīvas rezerves daļas, kas izgatavotas jebkurā uzņēmumā, [kurš] katrā laikā var apliecināt, ka rezerves daļu kvalitāte ir tāda pati kā detaļām, kuras izmanto vai kuras ir izmantotas attiecīgo transportlīdzekļu montāžai;

[..].”

- 8 Regulas Nr. 1400/2002 12. panta 3. punktā ir noteikts:

“Šīs regulas spēkā esamības termiņš beidzas 2010. gada 31. maijā.”

Rumānijas tiesības

- 9 Valdības dekrēta Nr. 80/2000 par sauszemes transportlīdzekļos izmantoto ražojumu un palīgmateriālu tipa apstiprināšanu un sertificēšanu, kā arī par nosacījumiem to laišanai tirgū un tirdzniecībai, redakcijā ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “Valdības dekrēts Nr. 80/2000”), 1. panta 1., 2., 4., 5. un 8. punktā ir noteikts:

“1. Jaunus ražojumus un palīgmateriālus, ko paredzēts izmantot sauszemes transportlīdzekļos, var laist tirgū un/vai tirgot vienīgi tad, ja attiecībā uz tiem ir ievēroti šajā dekrētā paredzētie nosacījumi.

2. Jaunus ražojumus un palīgmateriālus, kas ietilpst ar ceļu satiksmes drošību, vides aizsardzību, energoefektivitāti [..] saistīto elementu kategorijā, var laist tirgū un/vai tirgot vienīgi tad, ja tie attiecīgi ir sertificēti vai par tiem ir izdots tipa apstiprinājums.

[..]

4. Šā panta 2. punktā minēto ražojumu tipa apstiprināšanu veic transporta un infrastruktūru ministra pakļautībā esoša specializēta tehniska struktūra – autonomais valsts uzņēmums [RAR], pamatojoties uz paša RAR vai tā vērtētu tehnisko dienestu veikto izmēģinājumu rezultātiem.

5. Šā panta 2. punktā minēto ražojumu un palīgmateriālu sertifikāciju veic RAR, pamatojoties uz paša RAR vai tā vērtētu tehnisko dienestu veikto izmēģinājumu rezultātiem.

[..]

- 8. Šā panta 4. un 5. punktā noteikto nepiemēro:

- a) ražojumiem, kuru tipu Ženēvas nolīguma Līgumslēdzēju pušu kompetentās iestādes apstiprinājušas saskaņā ar minēto nolīgumu;
- b) ražojumiem, kuru tipu apstiprinājušas vai kuru sertificējušas dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvām/regulām;
- c) oriģinālrāžojumiem vai oriģinālajām rezerves daļām;

d) jauniem ražojumiem un palīgmateriāliem, kas izgatavoti izmantošanai tikai sporta sacensībām paredzētiem transportlīdzekļiem, kurus nav paredzēts izmantot satiksmē pa publiskiem ceļiem. Šis izņēmums neattiecas uz gadījumiem, kad konkrētajiem ražojumiem un palīgmateriāliem ir iespējams divkārtšs lietojums – proti, gan transportlīdzekļiem, kuri ir paredzēti sporta sacensībām, gan transportlīdzekļiem, kas ir paredzēti izmantošanai satiksmē pa ceļiem.”

10 Šā valdības dekrēta 1.b pants ir formulēts šādi:

“Piemērojot šo dekrētu, turpmākie termini un izteicieni ir saprotami šādi:

1. ražojums – sistēma, aprīkojums, detaļa, sastāvdaļa vai tehnisks elements, ko izmanto transportlīdzekļa izgatavošanā, uz transportlīdzekļa esošu attiecīgo elementu aizstāšanā vai montāžā/tālākizmantošanā transportlīdzeklī, kuram ir tipa apstiprinājums. Tie var būt:

1.1. oriģināltražojums – ražojums, kas ir izgatavots saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja tehniskajām specifikācijām un ražošanas standartiem, lai izgatavotu ražojumus, ko izmanto attiecīgā transportlīdzekļa montāžā. Te ir iekļauti ražojumi, kas ir izgatavoti vienā un tajā pašā attiecīgā ražojumu ražošanas līnijā. Ja nav pierādīts pretējais, uzskata, ka ražojumi ir oriģināltražojumi, ja to izgatavotājs apliecina, ka ražojumi atbilst to sastāvdaļu kvalitātei, kuras izmanto attiecīgā transportlīdzekļa montāžā, un ir izgatavoti saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja tehniskajām specifikācijām un ražošanas standartiem.

[..]”

11 Minētā valdības dekrēta 4. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Lai ražojumus un palīgmateriālus varētu laist tirgū un/vai tirgot, tiem jābūt ar pievienotiem dokumentiem, kas ir paredzēti spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā.”

12 Valdības dekrēta Nr. 80/2000 6. pantā ir noteikts:

“Kā administratīvs pārkāpums šādi tiek sodīta:

a) [Šā dekrēta] 1. panta 2. punkta [..] noteikumu neievērošana, nosakot naudas sodu no 1000 līdz 5000 leju apmērā [Rumānijas lejas (RON) (apmēram EUR 227–1135)];

[..].”

13 Transporta, būvniecības un tūrisma ministra 2005. gada 8. decembra Dekrēta Nr. 2135, ar ko apstiprina tiesisko regulējumu par sauszemes transportlīdzekļos izmantoto ražojumu un palīgmateriālu sertifikāciju un tipa apstiprināšanu, kā arī nosacījumiem to laišanai tirdzniecībā, pielikumā ir II nodaļa ar virsrakstu “Sauszemes transportlīdzekļos izmantoto ražojumu sertifikācijas vai tipa apstiprināšanas metodoloģija un nosacījumi”. Šajā nodaļā ir 2.1. punkts, kurā ir paredzēts:

“Valsts teritorijā izgatavotos vai importētos ražojumus, kas ietverti V nodaļas sarakstā, drīkst laist tirgū tikai tad, ja RAR tos ir sertificējis vai par tiem ir izdevis tipa apstiprinājumu. Sertifikāciju vai tipa apstiprinājumu lūdz izgatavotāji, to pārstāvji, importētāji vai izplatītāji. [..]”

14 Šā paša pielikuma V nodaļā ir uzskaitīti ražojumi un palīgmateriāli, kuru laišana tirgū ir pakārtota nosacījumam par to, ka attiecībā uz tiem RAR ir veicis sertificēšanu vai tipa apstiprinājumu. Šajā sarakstā ir uzskaitīti sauszemes transportlīdzekļos izmantotie elementi saistībā ar ceļu satiksmes drošību, vides aizsardzību, energoefektivitāti un aizsardzību pret zādzībām. Šajā V nodaļā ir 5.1.3. punkts attiecībā uz degvielas filtriem un 5.3.2. punkts attiecībā uz ūdens sūkņiem.

Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi

- 15 Rumānijā reģistrētā sabiedrība *Capoda* minētajā dalībvalstī tirgo mehānisko transportlīdzekļu remontam, tehniskajai apkopei un ekspluatācijai izmantojamās detaļas un rezerves daļas, kuras tā iegādājas no citās dalībvalstīs reģistrētām sabiedrībām.
- 16 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka, 2011. gada 21. jūnijā veicis pārbaudi, *RAR* konstatēja, ka šī sabiedrība Rumānijā tirgo sauszemes transportlīdzekļiem paredzētus ūdens sūkņus un degvielas filtrus, kas ietilpst ar ceļu satiksmes drošību un vides aizsardzību saistīto sastāvdaļu kategorijā, tiem neesot sertificētiem vai tipveidā apstiprinātiem atbilstoši valsts tiesību aktiem. Tāpēc ar 2011. gada 28. jūnija protokolu, kurā konstatēts šis administratīvais pārkāpums un par to piemērots sods, *RAR* uzņēmumam *Capoda* piemēroja naudas sodu 2000 Rumānijas leju (RON) (apmēram EUR 454) apmērā.
- 17 Šī sabiedrība apgalvoja, ka šīs preces esot iegādātas no Vācijā reģistrētām sabiedrībām un ka tām esot bijuši sertifikāti, kuros apliecināts, ka tās ir oriģinālas rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas Regulas Nr. 1400/2002 1. panta izpratnē, kas laistas brīvā apgrozībā citās dalībvalstīs. Turklāt šajos dokumentos esot arī apliecināts, ka attiecīgās preces ir ražotas tajās pašās ražošanas struktūrās kā oriģinālais aprīkojums un ka tās ir tipveidā apstiprinājušas to izgatavošanas vietas dalībvalstu kompetentās iestādes. Šajos apstākļos *Capoda* uzskatīja, ka atbilstoši savstarpējās atzišanas principam šīm precēm bija jābūt atbrīvotām no Rumānijas tiesībās paredzētās sertifikācijas vai tipa apstiprinājuma prasības.
- 18 *Capoda* cēla prasību *Judecătoria Cluj-Napoca* (Klužas-Napokas pirmās instances tiesa) par šā 2011. gada 28. jūnija protokola atcelšanu. 2012. gada spriedumā minētā tiesa šo prasību apmierināja, uzskatot, ka, lai arī strīdīgās sastāvdaļas ietilpst to sastāvdaļu kategorijā, attiecībā uz kurām Rumānijas tiesībās ir paredzēta sertifikācijas vai tipa apstiprinājuma procedūra, tās – ievērojot Regulas Nr. 1400/2002 1. panta 1. punkta t) un u) apakšpunktā paredzēto “oriģinālo rezerves daļu” un “atbilstošas kvalitātes rezerves daļu” definīciju – var tikt pielīdzinātas oriģinālražojumiem Valdības dekrēta Nr. 80/2000 1.b panta 1.1. punkta izpratnē. Tāpēc tā nosprieda, ka šīm sastāvdaļām bija jābūt atbrīvotām no tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūras atbilstoši šā dekrēta 1. panta 8. punktam.
- 19 Izskatot apelācijas sūdzību, ko par minēto spriedumu iesniedza *RAR* un 2011. gada 28. jūnija protokolu sastādījušais *B. N. Bejan*, *Tribunalul Cluj* pārskatīja taisīto spriedumu un atstāja spēkā šo protokolu, uzskatot, ka *Capoda* iesniegtajos dokumentos nav nedz pierādīts, ka strīdīgās sastāvdaļas *RAR* tipveidā apstiprinājis, nedz apliecināts to oriģinālums, jo šos dokumentus bija izdevuši izplatītāji, nevis ražotāji.
- 20 2013. gada 26. oktobrī *Capoda* šo spriedumu kasācijas kārtībā pārsūdzēja *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa). Šī sabiedrība apgalvo, konkrēti, ka tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūras veikšana attiecībā uz strīdīgajām sastāvdaļām esot pretrunā preču brīvai aprītei.
- 21 Šajos apstākļos *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Eiropas Savienības tiesības, proti, LESD 34. pants, [Direktīvas 2007/46] 31. panta 1. punkts un [Regulas Nr. 1400/2002] 1. panta [1. punkta] t) un u) apakšpunkts, var tikt interpretētas tādējādi, ka tām ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā Valdības dekrēta Nr. 80/2000 1. panta 2. punkts, jo ar to tiek ieviests pasākums ar kvantitatīvam importa ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību, ņemot vērā, ka saskaņā ar minēto tiesisko regulējumu, lai laistu brīvā aprīvē (pārdošanā, izplatīšanā) jaunus ražojumus un palīgmateriālus, kas ietilpst tādu ražojumu kategorijā, kuri ir saistīti ar ceļu satiksmes drošību, vides aizsardzību, energoefektivitāti un aizsardzību pret sauszemes transportlīdzekļu zādībām, ir nepieciešams, lai pārdevējs/izplatītājs/tirgotājs iesniegtu tipa apstiprinājuma sertifikātu vai izgatavotāja izdotu

sertifikātu nolūkā [ražojumus] laist tirgū un/vai tirdzniecībā, vai arī, ja pārdevējs/izplatītājs/tirgotājs to nav saņēmis vai tā nav viņa rīcībā, ir jāiziet konkrēto ražojumu tipa apstiprināšanas procedūra [RAR] un jāsaņem [RAR] izdots tipa apstiprinājuma sertifikāts nolūkā [ražojumus] laist tirgū un/vai tirdzniecībā, un, ņemot vērā, ka, lai gan pārdevēja/izplatītāja/tirgotāja rīcībā ir atbilstības sertifikāts, lai tirgū un/vai tirdzniecībā laistu ražojumus, ko tā rīcībā ir nodevis citas Eiropas Savienības dalībvalsts izplatītājs, kurš brīvi izplata minētos ražojumus attiecīgās dalībvalsts teritorijā, ar minēto sertifikātu nepietiek, lai atļautu konkrēto preču brīvu apriti/pārdošanu/izplatīšanu?

- 2) Vai Eiropas Savienības tiesības, proti, LESD 34. pants saistībā ar jēdzienu “pasākums ar importa kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību”, Direktīvas 2007/46 31. panta 1. punkta un [Regulas Nr. 1400/2002] 1. panta [1. punkta] t) un u) apakšpunkts var tikt interpretēti tādējādi, ka tiem ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka, lai atļautu brīvi tirgot jaunus ražojumus un palīgmateriālus, kas ietilpst tādu ražojumu kategorijā, kuri ir saistīti ar ceļu satiksmes drošību, vides aizsardzību, energoefektivitāti un aizsardzību pret sauszemes transportlīdzekļu zādzībām, nepietiek ar atbilstības sertifikātu, ko nolūkā [ražojumus] laist tirgū un/vai tirdzniecībā tā rīcībā ir nodevis citas dalībvalsts izplatītājs attiecībā uz jauniem ražojumiem un palīgmateriāliem, kas ietilpst tādu ražojumu kategorijā, kuri ir saistīti ar ceļu satiksmes drošību, vides aizsardzību, energoefektivitāti un aizsardzību pret sauszemes transportlīdzekļu zādzībām, lai arī minētais citas dalībvalsts izplatītājs brīvi izplata minētos ražojumus attiecīgās [dalībvalsts] teritorijā un minētajā sertifikātā ir teikts, ka šos ražojumus drīkst tirgot Eiropas Savienības teritorijā?”

Par prejudiciālo jautājumu pieņemamību

- 22 Rumānijas valdība izvirzīja iebildi par to, ka prejudiciālie jautājumi par LESD 34. panta un Regulas Nr. 1400/2002 1. panta 1. punkta t) un u) apakšpunkta interpretāciju esot nepieņemami. Pirmkārt, tā norāda, ka Direktīvā 2007/46 reglamentētā joma ir tajā pilnībā saskaņota un tāpēc uz primārajām tiesībām atsaukties vairs neesot iespējams. Otrkārt, tā apgalvo, ka dienā, kad RAR veica pārbaudi, Regula Nr. 1400/2002 vairs nebija spēkā un ka jaunajos Savienības noteikumos vairs neesot jēdzienu, kurus iesniedzējtiesa lūdz interpretēt.
- 23 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu izveidotā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, ar kura palīdzību pirmā sniedz otrajām tādas norādes par Savienības tiesību interpretāciju, kas tām ir nepieciešamas, lai atrisinātu izskatāmās lietas (skat. tostarp spriedumu *Klarenberg*, C-466/07, EU:C:2009:85, 25. punkts).
- 24 Šīs sadarbības ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, novērtē gan prejudiciāla nolēmuma vajadzību, lai tā varētu pieņemt lietā nolēmumu, gan jautājumu, ko tā uzdod Tiesai, atbilstību. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. tostarp spriedumu *Klarenberg*, C-466/07, EU:C:2009:85, 26. punkts).
- 25 Līdz ar to tiek prezumēts, ka jautājumi par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, ir atbilstīgi. Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. tostarp spriedumu *Klarenberg*, C-466/07, EU:C:2009:85, 27. punkts).

- 26 Šajā gadījumā nav pamata apgalvot, ka LESD 34. pantam acīmredzami nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu. Turklāt jautājums par to, vai šis pants nebūtu jāinterpretē tāpēc, ka Direktīvā 2007/46 ir veikta pilnīga saskaņošana, nav nepieņemamības pamats un ir jāizvērtē saistībā ar atbildi, kas sniedzama uz prejudiciālajiem jautājumiem. Līdz ar to Rumānijas valdības izvirzītā iebilde par nepieņemamību attiecībā uz LESD 34. pantu nav atzīstama.
- 27 Turpretim Regulas Nr. 1400/2002 12. pantā ir noteikts, ka tā ir spēkā līdz 2010. gada 31. maijam. Tā kā pamatlietā aplūkotais protokols tika sastādīts 2011. gada 28. jūnijā, šī regula pamatlietā nav piemērojama. Vienlīdz norādāms, ka, lai kā arī nebūtu, tās 1. panta 1. punkta t) un u) apakšpunktā izklāstītās oriģinālo rezerves daļu vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļu definīcijas bija piemērojamas tikai saistībā ar šo regulu, kura attiecas tikai uz Līguma agrākā 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē.
- 28 Līdz ar to uzdotie jautājumi nav pieņemami, ciktāl tie attiecas uz minēto regulu.
- 29 Rumānijas valdība vienlīdz uzskata, ka Direktīvas 2007/46 31. panta 1. punkta noteikumi esot skaidri un neradot nekādu pamatu šaubām, kuru dēļ varētu tikt izteikts lūgums veikt interpretāciju. Tā kā šis arguments nav pamats prejudiciālā jautājuma nepieņemamībai, tas ir jānoraida.
- 30 Ievērojot iepriekš izklāstīto, jāatzīst, ka prejudiciālie jautājumi nav pieņemami, ciktāl tie attiecas uz Regulas Nr. 1400/2002 1. panta 1. punkta t) un u) apakšpunkta interpretāciju.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 31 Ar abiem kopā iztīrāmajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 34. pants un Direktīvas 2007/46 31. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā jaunu sauszemes transportlīdzekļiem paredzētu rezerves daļu – šajā gadījumā ūdens sūkņu un degvielas filtru – tirdzniecība dalībvalstī ir pakārtota nosacījumam, ka šajā dalībvalstī ir jāveic sertifikācijas vai tipa apstiprinājuma procedūra, ja vien ar atbilstības vai sertifikācijas apliecināšanu nav apliecināts, ka attiecībā uz šīm precēm šāda procedūra jau ir veikta citā dalībvalstī, vai tās nav oriģinālās rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas šā tiesiskā regulējuma izpratnē, lai arī to apliecinātais izplatītāja dokuments netiek uzskatīts par pietiekamu.
- 32 Ievadam ir jāatgādina, ka ar Direktīvu 2007/46, kā izriet no tās 1. panta, ir izveidota ne tikai saskaņota administratīvu noteikumu un vispārēju tehnisku prasību sistēma, kā apstiprināt visus jaunus transportlīdzekļus, kas ir tās darbības jomā, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētas sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības, lai Savienībā atvieglotu to reģistrāciju, pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā, bet arī noteikumi tādu sastāvdaļu un aprīkojuma pārdošanai un ekspluatācijas sākšanai, kas ir paredzēti saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātiem transportlīdzekļiem.
- 33 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem šķiet izrietam, ka pamatlīeta attiecas uz šo otro noteikumu kategoriju, taču to pārbaudīt gan ir iesniedzējtiesas ziņā.
- 34 Šajā ziņā Direktīvas 2007/46 31. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis atļauj pārdot un piedāvāt pārdošanai vai sākt ekspluatēt sastāvdaļas vai aprīkojumu, kas var nopietni apdraudēt to sistēmu darbību, kuras ir būtiskas transportlīdzekļa drošībai vai tā darbības parametriem saistībā ar vides aizsardzību, vienīgi tad, ja šīs sastāvdaļas vai šo aprīkojumu ir atļāvusi apstiprinātāja iestāde saskaņā ar šā panta 5. līdz 10. punktu.
- 35 Tomēr no Direktīvas 2007/46 31. panta 2. un 11. punkta izriet, ka sastāvdaļām vai aprīkojumam, kas jāapstiprina atbilstīgi šā panta 1. punktam, ir jābūt šīs direktīvas XIII pielikuma sarakstā. Taču saistībā ar šo pielikumu Komisija sakās neesam izveidojusi nevienu sarakstu.

- 36 Tādā gadījumā, kā apgalvo Rumānijas valdība un Komisija, ir jāatsaucas uz šā 31. panta 12. punktu, kurā ir paredzēts, ka, kamēr nav pieņemts Komisijas lēmums par to, vai sastāvdaļa vai aprīkojums ir iekļaujams šīs direktīvas XIII pielikumā esošajā sarakstā, dalībvalstis var piemērot savus noteikumus par sastāvdaļām vai aprīkojumu, kas var nopietni apdraudēt to sistēmu pareizu darbību, kuras ir būtiskas transportlīdzekļa drošībai vai tā darbības parametriem saistībā ar vides aizsardzību, tomēr šie noteikumi zaudē spēku, līdzko ir pieņemts šāds lēmums.
- 37 Tādējādi šis noteikums attiecas uz tādu sastāvdaļu vai aprīkojuma daļu pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā, kuras ne tikai nav Direktīvas 2007/46 XIII pielikumā esošajā sarakstā, bet arī var nopietni apdraudēt to sistēmu darbību, kuras ir būtiskas tā transportlīdzekļa drošībai, kurā tās ir uzstādītas, vai tā darbības parametriem saistībā ar vides aizsardzību, ko gan pamatlietā aplūkoto sastāvdaļu gadījumā pārbaudīt ir iesniedzējtiesas ziņā.
- 38 Pēc tam ir jāizvērtē, vai šīs direktīvas 31. panta 12. punktā minētie dalībvalsts tiesību akti par šo sastāvdaļu pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā atbilst Savienības tiesībām, konkrēti, LESD 34. pantam.
- 39 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ikviens dalībvalsts pasākums, kas var tieši vai netieši, pašlaik vai potenciāli traucēt tirdzniecību Savienībā, ir jāuzskata par pasākumu ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību LESD 34. panta izpratnē (skat. tostarp spriedumus *Dassonville*, 8/74, EU:C:1974:82, 5. punkts, un *Juvelta*, C-481/12, EU:C:2014:11, 16. punkts).
- 40 No tā izriet konkrēti, ka, pat ja Savienības tiesībās nav saskaņošanas pasākumu, kādā dalībvalstī likumīgi ražotas un tirgotas preces ir jāvar tirgot citā dalībvalstī bez papildu pārbaudēm. Lai šādas pārbaudes nosakošs valsts tiesiskais regulējums būtu attaisnots, tam ir jāatbilst kādam no LESD 36. pantā paredzētajiem izņēmumiem vai kādai no Tiesas judikatūrā atzītajām obligātajām prasībām un abos gadījumos jābūt pienācīgam, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, un tas nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai (skat. spriedumus *ATRAL*, C-14/02, EU:C:2003:265, 65. punkts, un Komisija/Portugāle, C-432/03, EU:C:2005:669, 42. punkts).
- 41 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums liek veikt pamatlietā aplūkoto preču tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūru, kas iespējami var būt pasākums ar līdzvērtīgu iedarbību LESD 34. panta izpratnē, ja vien šajā tiesiskajā regulējumā nav paredzēti arī izņēmumi, ar kuriem iespējams nodrošināt, ka no tās tiek atbrīvotas preces, kas likumīgi izgatavotas un tirgotas citās dalībvalstīs.
- 42 Tomēr no šiem lietas materiāliem vienlīdz šķiet izrietam, ka Valdības dekrēta Nr. 80/2000 1. panta 8. punktā šādi izņēmumi ir paredzēti, ko pārbaudīt gan ir iesniedzējtiesas ziņā.
- 43 Ja izrādītos, ka tas tā nav, tad kompetentajām valsts iestādēm būtu jāpierāda, ka šis šķērslis, ievērojot iespējami skartās preces, var tikt attaisnots ar ceļu satiksmes drošības un vides aizsardzības mērķiem, kas atbilstoši judikatūrai ir primāri vispārējo interešu apsvērumi, kuri var attaisnot pasākumu ar kvantitatīvu ierobežojumu līdzvērtīgu iedarbību, un to, ka šāds pasākums ir ne tikai vajadzīgs šiem mērķiem, bet arī samērīgs ar tiem (skat. tostarp spriedumu Komisija/Beļģija, C-150/11, EU:C:2012:539, 54. un 55. punkts).
- 44 Jautājumā par to, vai Savienības tiesībām ir pretrunā tas, ka tādi dokumenti kā *Capoda* iesniegtie netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai apliecinātu, ka tādas sastāvdaļas kā pamatlietā aplūkotās ir vai nu jau tipveidā apstiprinātas vai sertificētas, vai arī tādas oriģinālās rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas valsts tiesību izpratnē, kas līdz ar to ir atbrīvotas no *RAR* veicamās tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūras, ir jāpaskaidro, ka, tā kā šis jautājums nav reglamentēts Savienības tiesībās, noteikt, kādi pierādījumi tam var tikt sniegti – ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus – ir dalībvalstu ziņā.

- 45 Tāpēc, ievērojot šo atrunu, Savienības tiesībām nav pretrunā, ka tikai ražotāja, bet ne izplatītāja sertifikāti principā ļauj konstatēt, ka attiecīgās rezerves daļas jau ir tipveidā apstiprinātas vai sertificētas, vai ir tādas oriģinālās rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas valsts tiesību izpratnē. Turklāt ir jānorāda, ka Direktīvas 2007/46 3. panta 26. punktā, kurā šīs direktīvas kontekstā ir definēti “oriģinālās daļas vai aprīkojums”, ir noteikts, ka, ja vien nav pierādīts pretējais, sastāvdaļas ir uzskatāmas par oriģinālām, ja to apliecina ražotājs.
- 46 No tā izriet, ka uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka LESD 34. pants un Direktīvas 2007/46 31. panta 1. un 12. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā jaunu sauszemes transportlīdzekļiem paredzētu rezerves daļu – šajā gadījumā ūdens sūkņu un degvielas filtru – tirdzniecība dalībvalstī ir pakārtota nosacījumam, ka šajā dalībvalstī ir jāveic sertifikācijas vai tipa apstiprinājuma procedūra, ja vien šajā tiesiskajā regulējumā ir paredzēti arīdzan izņēmumi, ar kuriem iespējams nodrošināt, ka no tās tiek atbrīvotas rezerves daļas, kas likumīgi izgatavotas un tirgotas citās dalībvalstīs, vai, pretējā gadījumā, ka attiecīgās rezerves daļas var nopietni apdraudēt transportlīdzekļa drošībai būtisko sistēmu darbību vai tā darbības parametrus saistībā ar vides aizsardzību un ka šī tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūra ir stingri nepieciešama un samērīga, ievērojot ceļu satiksmes drošības un vides aizsardzības mērķus. Tā kā jautājums par to, kādos apstākļos ir jāpierāda, ka attiecīgās sastāvdaļas ir vai nu jau tipveidā apstiprinātas vai sertificētas, vai arī oriģinālās rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas, nav reglamentēts Savienības tiesībās, tas – ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus – ir reglamentējams dalībvalstu tiesībās.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 47 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

LESD 34. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 5. septembra Direktīvas 2007/46/EK, ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva), 31. panta 1. un 12. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā jaunu sauszemes transportlīdzekļiem paredzētu rezerves daļu – šajā gadījumā ūdens sūkņu un degvielas filtru – tirdzniecība dalībvalstī ir pakārtota nosacījumam, ka šajā dalībvalstī ir jāveic sertifikācijas vai tipa apstiprinājuma procedūra, ja vien šajā tiesiskajā regulējumā ir paredzēti arīdzan izņēmumi, ar kuriem iespējams nodrošināt, ka no tās tiek atbrīvotas rezerves daļas, kas likumīgi izgatavotas un tirgotas citās dalībvalstīs, vai, pretējā gadījumā, ka attiecīgās rezerves daļas var nopietni apdraudēt transportlīdzekļa drošībai būtisko sistēmu darbību vai tā darbības parametrus saistībā ar vides aizsardzību un ka šī tipa apstiprinājuma vai sertifikācijas procedūra ir stingri nepieciešama un samērīga, ievērojot ceļu satiksmes drošības un vides aizsardzības mērķus.

Tā kā jautājums par to, kādos apstākļos ir jāpierāda, ka attiecīgās sastāvdaļas ir vai nu jau tipveidā apstiprinātas vai sertificētas, vai arī oriģinālās rezerves daļas vai atbilstošas kvalitātes rezerves daļas, nav reglamentēts Savienības tiesībās, tas – ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus – ir reglamentējams dalībvalstu tiesībās.

[Paraksti]